

ಸಿಲಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ನಾವರಿಯವ: ಕರಂಡರೆಯ ಕೃಷಿ, ಭದ್ರಿಷ್ಯದ ಸೋಂಜಣೆ

ಸಿಲಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು
ನಾವರಿಯವ
2024 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
ಎಕೆಂಬ್ರಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್
ಇನ್‌ವೆಲ್ ರಿಫೆಲ್, ಮೈಸೂರು
ಉಪನ್ಯಾಸ ಮೈದಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು
www.organics-millets.in

ಜೋರ್ಗ

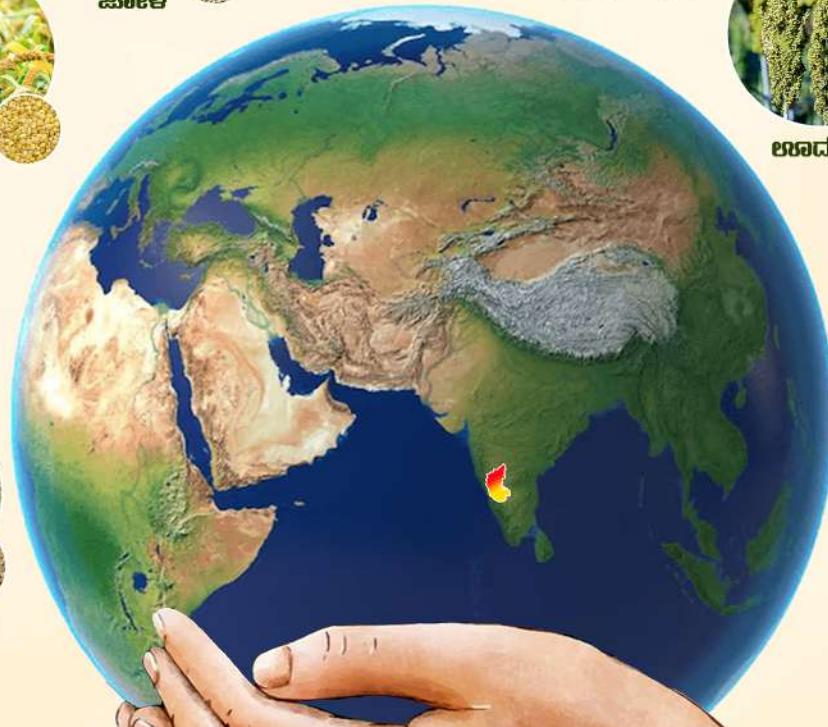
ಜೊರ್ಗ

ನೆವ್ವಿ

ನಾವರಿ

ರಾಗಿ

ಜೊರ್ಗ

ಶ್ರುತಿ ನಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಣೆ

ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ 2024 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ

ಜನವರಿ 05-07, ತ್ರಿಪುರವಾಸಿನಿ, ಅರಮನೆ ಮೈದಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ 2024-ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳದ ಬದನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕನಾಡಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇಳವು ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರೈತರು, ರೈತ ಗುಂಪುಗಳು, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು, ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ವಲಯದ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೊಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕದ ನಂತರ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಕೋವಿಡ್ ನಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ತವ್ಯವ್ಸ್ತವಾದ ಪೂರ್ವಕ ಸರಪಳಿಗಳು ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಂಕ್ಷೇಪದ ನಡುವೆಯೂ ಸಹ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 360,000 ಹಕ್ಕೀರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಸಾವಯವಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಕನಾಡಿಕ ಸರ್ಕಾರವು 2017 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳದ ಅಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯಗಳ ಪ್ರಜಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ 2018, 2019 ಮತ್ತು 2023 ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವರದನೇ, ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ

- ಭಾರತವು 44,30,000 ಸಾವಯವ ಉತ್ಪಾದಕರೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. (ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ, 2022-23)
- 26.60 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚೇರೋ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ 6 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. (ಮೂಲ: ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ, 2022-23)
- ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವು 18.77 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚೇರೋಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. (FAOSTAT)
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 101.70 ಲಕ್ಷ ಹೆಚ್ಚೇರೋ ಪ್ರದೇಶವು ಸಾವಯವ ಪ್ರಮಾಣೇಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. (APEDA ಅಂಕಿಅಂಶ)

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸೋಣಾ

- ಭಾರತವು 50.9 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಏಷ್ಯಾದ ಶೇ. 80 ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶೇ. 20 ಇರುತ್ತದೆ. (ನಾಲ್ಕನೇ ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜು)
- ಭಾರತದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯು ಪ್ರತಿ ಹೆಚ್ಚೇರಿಗೆ 1239 ಕೆಜಿಗಳಷ್ಟು, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ (1229 ಕೆಜಿ/ಹೆಚ್) ಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಏವತ್ತು ಕೊಟೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರಗಳಾಗಿವೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ

- 2022 ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಭಾರತವು 1 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಚ್‌ಆರ್ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (ಮೂಲ: NMNF)
- 16.78 ಲಕ್ಷ ರೈತರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತವು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಮಿಲಿಯನ್ ರೈತರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. (ಮೂಲ: NMNF)

ಕನಾಟಕದ ಹಾದಿ

- ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸುಮಾರು 2 ದಶಕಗಳಿಂದ ಸಾವಂತವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪರ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲು 2004 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾವಂತವ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರತರಲಾಯಿತು.
- ಈ ನೀತಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಸಾವಂತವ ಕೃಷಿ ಉತ್ತೇಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿನ ಬರಗಾಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ನೆಡೆಸಿ, ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿ 2017ರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಾವಂತವ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ.

- ನೀತಿಯಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಿರಿಧಾಸ್ನಗಳನ್ನು ಕಾ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ "ಪ್ರಜಾಘಂತ ಆಹಾರ" ವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

1. ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ: ಸಿರಿಧಾಸ್ನಗಳು ಬಹು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು (ಆಹಾರ, ಮೇವು, ಇಂಥನ) ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರಗಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಸಹ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ತಂತ್ರವಾಗಿವೆ.
2. ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಉತ್ತಮ: ಸಿರಿಧಾಸ್ನಗಳು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು (ಕಬ್ಬಿಣ, ಸತು, ಪೋಲಿಕ್ ಆಮ್ಲ, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಕೊರತೆ, ಮಥುಮೇಹ ಮತ್ತು ಇತರೆ) ನಿವಾರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
3. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು: ಸಿರಿಧಾಸ್ನಗಳು ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನ ಹೆಚ್ಚಿಗುರುತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣಾದಲ್ಲಿಯೂ ಬದುಕಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಧಾಸ್ನಗಳನ್ನು

"ಭವಿಷ್ಯದ ಪೀಠಿಗೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರಜಾಘಂತ ಆಹಾರ"

ಎಂದು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ದ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ, ಕನಾರಿಕವು ಸಾವಯವ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೇ

ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ (82015.56 ಹೆಕ್ಟೇರ್) ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ವಾರ್ಷಿಕ

ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ (237091.43 MT). (ಮೂಲ: APEDA)

ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ

- ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ “ರೈತ ಸಿರಿ” ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಾದ ನವನೆ, ಶಾಮೆ, ಉದುಲು, ಹಾರಕ, ಕೊರಲೆ, ಮತ್ತು ಬರಗು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- “ರೈತ ಸಿರಿ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2019–20 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ಒಟ್ಟು 100604 ರೈತರಿಗೆ 81.54 ಕೋಟಿ ರೂಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾನ ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬೆಳೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗೆ ರೂ. 10,000/- ಗಳಂತೆ ಗರಿಷ್ಟು 2 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- 2023 ರ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮೆನಲ್ಲಿ 21840.92 ಕ್ಕಿಂ ರಾಗಿ, 998.24 ಕ್ಕಿಂ ಸಚ್ಚಿ, 132.33 ಕ್ಕಿಂ ಜೋಳ, 53.53 ಕ್ಕಿಂ ನವನೆ ಪ್ರಮಾಣೇಕೃತ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು, ಸಂಸ್ಕರಣೆದಾರರು, ಮಾರಾಟಗಾರರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು 2019 ರಿಂದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಪವಾಲಾಗಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆ ಶೇಖರಣೆ ಅವಧಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ (ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ, ವರ್ಗೀಕರಣ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿಂಗ್) ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಶೇ.50 ರಪ್ಪು ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಟ ರೂ. 10.00 ಲಕ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ ವಿಭಾಗಿದ್ದಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಫಿವರ್ಲಾದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪಾದಣಾ ಕೇಂದ್ರವು ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಕಾಪು ಸೊಲಭ್ಯುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಿರುಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು 'ಸಿರಿಧಾನ್ಯ' ಅಥವಾ "ಶ್ರೀಮಂತ ಧಾನ್ಯಗಳು" ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶ - 15.61 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್

- ಪ್ರಮುಖ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು -15.26 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ (ರಾಗಿ- 8.28 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್, ಜೋಳ - 5.67 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜಿ - 1.31 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್) ಹಾಗೂ
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳು- 0.35 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ (ಹಾರಕ, ನವಣೆ, ಸಾಮೆ, ಲಾದಲು, ಕೊರಲು, ಬರಗು)

ರಾಜ್ಯದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು:

- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಾವಯವ ಪ್ರಮಾಣೇಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದಾಧ್ಯಂತ 15 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾವಯವ ಒಕ್ಕೂಟಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 15 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾವಯವ ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಪ್ರತಿ 10 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾವಯವ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ವೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿವೆ.

- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾವಯವ/ ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಒಕ್ಕೊಟಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಶೈಕ್ಷಿಕರಣ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಯವ/ ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ/ಮೇಳಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂತೆಗಳು/ತಾಲ್ಲೂಕು/ ಜಿಲ್ಲೆ/ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಜಿಲ್ಲೆ/ರಾಜ್ಯ/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಳ/ವ್ಯಾಪಾರ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು (B2B ಜೊತೆಗೆ) ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಳಿಗೆಗಳ ಸಾಫನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೇಳ ಅಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳು:

1. ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ಪೇಜನ
  - ಪ್ರದರ್ಶನ > 400 ಮಳಿಗೆಗಳು.
2. ಜಾನ್ಯ ಹಂಚಿಕೆ ವೇದಿಕೆ
  - ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷನಗಳು
  - ರ್ಯಾತರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು
3. ಬಿಂಬಿ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಬಿ
  - ಖರೀದಿದಾರರು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಭೇಟಿ
4. ಬಿಂಬಿ
  - ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.
  - ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಳಿಗೆಗಳು

ಜಾಗತಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳು:

- “ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯ 2017-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ, ಏಪ್ರಿಲ್ 28-30, 2017.
- ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯ – 2018 ರ ಜನವರಿ 19 ರಿಂದ 21 ರವರೆಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ
- ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಥಾನ್ಯ, 2019– ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ, ಜನವರಿ 18-20, 2019.
- ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ, 2023, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ, ಜನವರಿ 20-22, 2023

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

- ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದ ಸಿರಿಥಾನ್ಯ
- ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಕಿಟ್ಟು
- ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ರವಾ
- ಬಹು ಧಾನ್ಯದ ಹಿಟ್ಟು
- ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಶಾವಿಗೆ, ಸೂಡಲ್ಪು, ಪಾಸ್ತು
- ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಪ್ಲೇಕ್ಸು
- ಪಾಷ್ಟೆ / ಪಷ್ಟೋ ಮಿಲ್ಲೆಸ್
- ಮಾಲ್ಟ್ ಪ್ರದಿ / ಸಿರಿಥಾನ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಮಿಶ್ರಣಗಳು
- ಬೇಕರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು – ಪುರೀಸ್, ಲಡ್ಡು, ಮುರುಕು, ನಿಷ್ಪಟ್ಟು, ಪಾಮಡ್, ಮಹಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು
- ಬೇಂಬಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ದೋಸೆ, ಇಡ್ಲಿ, ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು, ಬಿಸಿಬೇಳೆ ಬಾತ್, ಪಾಯಸಂ, ಕಿಟಕಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಗ್ರಾಹಕರ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳು

- ಆಹಾರ ತಜ್ಜರು, ಪೌಷ್ಟಿಕ ತಜ್ಜರು, ಫಿಟ್‌ಸೇವ್ & ಆಹಾರ ಬಳ್ಳಾಗ್ರಾಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಕ್ಯಾಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು.
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಒಟ್ಟ, ಪ್ರಾಣಲೋ ಉಚ್ಚೇಗಳು, ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಪಾಕವಿಧಾನ ಪ್ರಚಾರ, ಪಾಕವಿಧಾನ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅಡುಗೆ ಸ್ವಫ್ಟೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮೊಲ್ಯು ಸರಪಳಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಕುರಿತು ತರబೇತಿ/ವೆಬ್‌ಬಿನಾರ್‌ಗಳು
- ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಮಳಿಗೆಗಳು.
- ರಾಜ್ಯ/ದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಶೋ
- ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ/ರೇಡಿಯೋ ಜಿಂಗಲ್‌/ಪ್ರದರ್ಶನ ಘಳಕ/ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಇತ್ಯಾದಿ
- ಮಾಲ್, ಮೆಟ್ರೋ ಮತ್ತು ಏರ್ ಪ್ರೋಟ್‌ ಬ್ರ್ಯಾಂಡಿಂಗ್

ಕನಾಟಕವು ಭಾರತದ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೊಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮೊದಲ ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮೇಳವನ್ನು 2017 ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ, ಮೂರನೇ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ 2018, 2019 ಮತ್ತು 2023 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈಗ ಐದನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಜನವರಿ 5 ರಿಂದ 7, 2024 ರವರೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

2024 ಮೇಳದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- 300+ ದಾಖಲಾ ಮತ್ತು ಮಳಿಗೆಗಳು
- 1,00,000 ಚದರ ಅಡಿ ಮೀಸಲು
- ಸಿರಿಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಆಹಾರ ಮಳಿಗೆ
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸಮ್ಮೇಳನ
- ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟಿದಾರರ ಸಭೆ (ಬಿಬಿ)
- ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಪರ್ಕ
- ರೈತರ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಶಕರು

- ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉತ್ಪಾದಕರು
- ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಸ್ವಾಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು
- ರಪ್ಪುದಾರರು ಮತ್ತು ಆಮದುದಾರರು
- ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪೂರ್ಕಿದಾರರು
- ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜರ್ಮ, ಸಂಶೋಧಕರು, ಪರಿಣಿತರು
- ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾದಾರರು
- ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು
- ಪೌಷ್ಟಿಕ ತಜ್ಜರ್ಮ
- ಗ್ರಾಹಕರು

ಪ್ರದರ್ಶನಲಾಗುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

- ಸಿರಿಧಾನ್, ಸಾವಯವ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
  - ಮಾಲೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು
  - ತಾಜಾ ಹಸಣ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳು
  - ಎಲ್ಲೆ ಬೀಜಗಳು, ಡೈಪ್ರೋಟ್‌ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ
  - ಸಾವಯವ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳು
- ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು
- ದೇಶಿ ಜಾನುವಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು-ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಗಾಣಕೆ ಮತ್ತು ಜೀನು
- ದೇಶಿ ಜವಳಿ, ಶಾಂದಯ್ಯವರ್ಧಕಗಳು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ವಸ್ತುಗಳು
- ಸಿರಿಧಾನ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಯಂತ್ರೋವಕರಣಗಳು
- ಪರಿಸರ ಸೈರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಮೇಳದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

2023 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೇಳ

- 276 ಪ್ರದರ್ಶಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡ 300 ಮಳಗೆಗಳು
- 07 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು
- 45 ಸಂಸ್ಕರಣಾಕಾರರು/ಕಂಪನಿಗಳು
- ಸಾವಯವ ಹಾಗೂ ಸಿರಿಧಾನ್ ಅಡುಗೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ 16 ಆಹಾರ ಮಳಗೆಗಳು
- 84 ಮಳಗೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕನಾಂಟಕ ಪೆವಿಲಿಯನ್
- 43 ಒಡಂಬಿಡಿಕೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ 139 ಬಿಬಿ ಸಭೆಗಳು
- ರೂ. 2.02 ಬಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿ
- 2,00,000 ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಸಂದರ್ಶಕರು

2019 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ

- 402 ಪ್ರದರ್ಶಕರು
- 10 ದೇಶಗಳು
- 20 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿರೀದಿದಾರರು
- 2,00,000 ಸಂದರ್ಶಕರು
- ರೂ. 1.1 ಬಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು

2018 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ

- 272 ಪ್ರದರ್ಶಕರು
- 1,25,000 ಸಂದರ್ಶಕರು
- 50 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿರೀದಿದಾರರು
- ರೂ. 1.07 ಬಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು

2017 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೇಳ

- 194 ಪ್ರದರ್ಶಕರು
- 75,000 ಸಂದರ್ಶಕರು
- 14 ಸಾವಯವ ದ್ಯುತಿ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು
- ರೂ. 1.07 ಬಿಲಿಯನ್ ಮೌಲ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ
ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಫಾರ್ಮಕ
ಕನ್ನಡಿಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ
ಸಂಖ್ಯೆ 1, ಶೇಷಾದ್ವಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560001
ಫೋನ್: 080-22074111 / 22242746 / 22074101
ಮಿಂಚಂಚೆ: organiccell@gmail.com

ಮುಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಪಿರಿಸಲು ಅನಿತಾ, ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಪಿಟೆನ್
ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ಮ ಆಗಾನಿಕ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 99027 45413

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಭೇದ ನೀಡಿ : www.orgamics-mil-

